

Stylistická příznakovost a nepříznakovost výrazových prostředků

(příklady)

současný český spisovný jazyk

(prostředky v souladu s normou spisovného jazyka)

nepisovnost (mimo normu)	H / hovorovost	N / nepříznakovost (stylová neutrálnost)	K / knižnost	/archaičnost (a historismy)	
zmerčit zmerknot zblinknot	0	uvidět	spatřit	uzřít	zočit
bulet	brečet	plakat výtah		ronit slzy, lkát zdviž	
omarodit (ob.)			onemocnět		ochořet
	věžák	věžový, výškový dům			
	výpadovka	výpadová silnice			
	ženáč	ženatý muž (i expres.)			
	šéfovat	vykonávat funkci šéfa, řídít, vést něco			
		zdržet se, pobýt někde	setrvat		
		zemřít	skonat, zesnout		
	stavař	stavbař, stavební technik, inženýr, studující...			
	vymódit se	vystrojit se (i expres.)			
	vyndat	vyjmout			
	pokukovat	se zájmem se dívat, zajímat se, všímat si			
	zakoukat se (do dálky i do děvčete)	zadívat se	zahledět se		
		(kovová) krabička, kovová schránka	piksla		
		červený, začervenalý	ruměný		
rupnout (stud. sl.)		propadnout (ve škole), radovat se, jásat	neuspět plesat		
loch		věžnice			šatlava (obecní)
zdrhnout, vypařit se	upláchnout	utéci	uprchnout		
	vykutálený (i expr.)	vychytralý, mazaný	prohnaný		
	sedět na bobku	sedět v dřepu			

